

00-16

BATSOMI KA MAMENA.
(Sotso custom)

59

1. Sechaba sa Basotho mehleng ea khale se ne se e-na le makhoa e mengata ea ho tsoma liphoofole. O mong oa mekhoe eno e ne e le oa ho tsoma ka ho cheka mamena. O no o sebetsoa ka mokhoa ona: Ka ho batla tsela eo liphoofole li neng li atisa ho tsamaea ka eona ha li ea noa metsi le ha li ea fula.

Sechaba he se tla tsoela mahoatateng le liphuleng ho ea lisa liphoofole tseo, e re hoba se bone tsela eo se cheke mekotihali ea metonana e tebileng. Hoba mekoti eo e fele ho chekoa, ho tla batloa mahlaku kapa thupana tse tsesanyane ho tlo koaheloa mekoti es ka tsona ho timeletsa le ho etsa hore phoofole li se ke tsa elelloa mekoti eo; li 'ne li hopole hore li ntse li tsamaea mahoatateng feela.

2. Joale he hoba ho qhalano ho boeloa moo ho tlang ho lebeloa teng. Bosiung boo ho tla laloe ho sa robaloa ke banna mohlomong le basali ba be teng lehoja ba ne ba sa atisi ho ba teng bona basali. Ho tla binoa ho kopjoa Molimo hore a etse hore liphoofole li be ngata tse oelang mameneng ao. Ho leotsoa marumo le libetsa tse ling ho lokisetsa tsatsi la hosasa. Ha bosiu bo esa thaka e tla ea mameneng e fihlele ntho e ngata ea liphoofole e oetseng e tlatsitse mekoti. Ha ho sa le mokhoa o mong e se e le lerumo feela le sebetsang.

Ke oo he mokhoa oo Basotho ba neng ba tsoma liphoofole ka ona, e be ho ea jeoa sechaba se phele. Phoofole tseo e ne e le litsepe, litau, lipuiumo le tse ling.

PAPALI EA LESOKOANA.

3. Ena ke e 'ngoe ea lipapali tse seng li sa bapaloe mehleng ena ke bana ba Basotho. E ne e le papali e neng e bapaloe ke banana ba Basotho bao e seng e le likharebe tse seng li tsoile matsoele. E ne e bapaloe ka mokhoa ona:- Ho ne ho ee ho tlohe banana ba motse ba bokellane ba le 'notsi ba rere ho ea motseng mong o thoko le oa hahabo bona ho ea nka lesokoana teng.

Bantsana bana he ba tla ikhetla ka ho itseba ho khethoe bao e leng bona lititimi ke hore ba lebelo hobane ba bang ba ee ba be batenya haholo joale ba hloke lebelo. Joale he hlophana se itseng se tla sala bakaneng se itseng e be ba lebelo, ho boele ho sinoi se seng sehlophana hape bakaneng se itseng joalo-joalo ba be bararo kapa be be babeli ke hore ba ntse ba atamela motseng co ba eang ho nka lesokoana ho ona. Etlare hoba ba atamele ho tla ntsoa ba babeli ho ea motseng oo ba ee ka bohlale ba sa iponahatse seo ba tlileng ho se etsa. Ba tla kena leha e le ha mang feela moo ho leng teng batho. Mohlomong ba tla fihlela mosali kapa mosali moholo oa motse oo a iphehetse lijo tsa hae tse kang morokonyana a ntse a soka, che ba tla lumelisa ba iketse ba chakileng feela ho se taba. Kamora malebaleba ana ba ntse ba tsomme ho bona moo lesokoana le beuoeng teng.

Hang ha baka se ba lokela ngoanana o tla re tsoatu lesokoana a be a le akhele ho e mong oa habo es ha a ea ka lona. Mosali oa moo kesokoana le nkiloeng teng o tla hlaba mokhosi a re "He-e banana lesokoana la ea." Joale he 'mali u sa tla bona ba motseng ona banana ha ba re ba ea tsoa ka ntloana le

ntloana/...

Ser.59.
~~6/15.~~

ntloana, ba tla re phuru-phuru joaleka linonyana ha li e tsoa ka lihlaheng ho sala bao morao ba nkileng lesokoana. Le bona bao ba nkileng lesokoana ha ba sa le mona le mona ba se ba pepile tlhaku ho ea ho ba habo. Etlare ha ba atamela ho ba hlotsoana sa habo ba akhele lesokoana ho bona hoba mohlomong ba tla be ba se ba khathetse.

Batho ba baholo hae mona ba eme kantle ba lebeletse ngoanana a otlala tlhaku ho ba feta, mose kapa sona sebeto a se a o tsoaretse ka holim'a mangoele. Ho tla mathisoana joalo ba bang ba haleha le lesokoana ba bang ba le phuthuma phallela. Ho ea be ho kengoane hae le ho feta e ntse e le leruthu-ruthu, mohlomong ba be ba fumanoa ba amohuoe lesokoana kapa ba habo lesokoana ba be ba letele ba khutle ba se ba soabile ba bile ba soka hore le bona ba tla tla nka la habo bona.

Ho no ho se ntoea he mona, e ne e le papali feela ea ho bona hore ba lebelo ke ba hokae e le bo mang. 'Me bana bana ba ne ba hola hantle ba phetse ha monate ba se na letsoeha. E le ntho e monate ho baholo ho bohela lebelo. E ne e le ntho ea banana feela, e ne e se ntho eo banna kapa bashanyana kapa basali baholo ba neng ba kena ho eona.

Mohlomong e ne ee e bapaloe ha ho batloa pula le ha pula e e-na.

end. s 59